

79. Barnamörderskan.

- MELODI. a. KO, S.L.S. 352, 155 (G); även LF, f. KB, S. Snåres saml.
 Översikt. S.L.S. 523, 72. (B) g. RE, S.L.S. 63, 76. (K)
 b. NA, S.L.S. 352, 158. (M) h. SB, R3, 165, 197. (C)
 c. KB, S. Snåres saml. i. FB, I.N.E. Saml. O. A. (U)
 d. FÖ, S.L.S. 512, 65. (I) j. ST, Nyl. III, 138. (E)
 e. KB, S. Snåres saml. (A)

Varianter. a.¹ Åb, Korpo, Rosklax. Uppt. Greta Dahlström 1923.
 Sj. *Levina Andersson*, f. 1854.

Och jung - frun hon gån - gar sig åt vård - går - den
 lín - da - de sitt barn u - ti snö - vi - tan

in, hon linn, och hon trodd, att in - gen var som såg

det, och där - för tog hon li - vet ut - av det det.

b. Åb, Nagu, Nötö. Uppt. Greta Dahlström 1923.
 Sj. *Levina Johansson*, f. 1866.

I mor - gon så fyl - ler jag mitt a - der - ton - de år,
 i mor - gon så skall jag vid stu - pe - stoc - ken stå,

där skall mitt un - ga hjär - te - blod rin - na. Det

ha - ver jag för syn - der - na mi - na.

¹ Var. fr. LF (S.L.S. 523, 72): 2. reprisens 2. takt: f f g b; takten icke punkterad.

c. Öb, Kronoby.

Sj. *Fia (Ståhl) Hagkvist.*

Uppt. Sigurd Snåre.

d. Ål, Föglö, Horsholma.

Sj. *Amanda Franzén, f. 1870.*

Uppt. Alfhild Adolfsson 1929.

Och jung-frun hon gån-gar sig åt borg-går-den in, hon
lin-da-de sitt barn i snö-vi-tan linn. Hon trod-de det var
in-gen som såg det, och där-för tog hon li-vet ut-av det.

e. Öb, Kronoby.

Sj. *Ture Björklund.*

Uppt. Sigurd Snåre.

Ung jung-frun hon gån-gar sig i borg-går-den in.
Där föd-de hon ett barn, som hon la-de i sitt linn.
Hon trod-de de var in-gen som såg det, där-fö-re så tog hon
li--vet ut-av det.

f. Öb, Kronoby.

Sj. *Leander Lillbjörk.*

Uppt. Sigurd Snåre.

g. Öb, Replot.

Uppt. Vilh. Sjöberg 1897.

Min mo-der hon köp-te sig en sil-ver-kan-na ny Den fyll-de
med gyl-le-ne föt - - ter och stol - par ut - i.

hon med blanka riks-dal-rar. Själv vil - le hon med ko-nun-gen få ta - la.

h. Öb, Sideby.

Sj. Ida Josefina Josefsdotter Lassfolk.

Uppt. F. Salenius 1870-talet.

Och jung-frun hon gån-gar sig på bor-gar-går-den
in. Där föd-de hon ett li---tet spe---bar---ne.

Där föd-de hon ett li---tet spe--bar--ne.

i. Åb, Finby.

Sj. Tilda Troberg.

Uppt. Otto Andersson.

I dag fyl-ler jag mitt a---der-ton-de år, i
mor-gon så vill jag, att mitt bröl-lop skall stå. Då skall mitt un-ga blod
rin-na lik vatt-net i de stri-dan-de ström-mar.

j. Nl, Strömfors.

Om af -- to -- nen jum -- fru -- nen sitt lil --- la fos -- ter
Om mor -- go -- nen brud -- gum -- men till hen -- ne då

fick. Det var ju ett stort un -- der att hon tor -- de, allt
gick.

för den ynk -- li -- ga hand -- lin -- gen hon gjor -- de.

A. KB, S. Snåres saml. (e)	K. RE, S.L.S. 63, 41. (g)	TEXT.
B. LF, S.L.S. 523, 73. (a)	L. RE, R3, 165, 387.	Översikt.
C. SB, R3, 165, 197 (originalanteckning i R3, 165, häfte 21 s. 40). (h)	M. NA, S.L.S. 352, 159. (b)	
D. Helsingfors, Svenssons saml. 4, 42.	N. Nykarleby, R5, 186, 301.	
E. ST, Nyl. III, 138. (j)	O. NV, S.L.S. 1, 238.	
F. MA, R3, 155, XXV.	P. TJ, S.L.S. 35, 124.	
G. KO, S.L.S. 352, 156. (a)	Q. KV—MA—SÅ, S.L.S. 25, 27.	
H. KO, S.L.S. 367, 235.	R. PL, S.L.S. 127, 123.	
I. FÖ, S.L.S. 512, 66. (d)	S. Ål, B.A. 2 n:r 18.	
J. SA, I.N.E. 6, 55.	T. SJ, Nyl. III, 139.	
	U. FB, I.N.E. Saml. O. A.; även S. Grönfors saml. (i)	

A.

Varianter.

Kronoby. Sj. Ture Björklund. Uppt. Sigurd Snåre.

1. Ung jungfrun hon gångar sig i borggården in,
där födde hon ett barn, som hon lade i sitt linn.
Hon trodde de var ingen, som såg det,
därföre så tog hon livet utav det.
2. »Det var min yngsta broder, som stod mig för när,
det var min yngsta broder, som plågar mig mest;
han har fångslat mig i band och i bojer.
Gud nåde mig här uslaste fånge!
3. Och modren hon köpte mig en silverkanna ny
med röda gullfötter och stolpar uti.
Den så fyllde hon med blanka riksdaldrar;
själv ville hon med konungen tala.
4. Men konungen talte till modren:
»Väl så är silverkannen ny, den passar jag ej på,
ej heller på er blanka riksdaldrar,
ty er dotter skall sin gärning själv betala.»

5. »I dag så fyller jag mitt adertonde år,
i morgon skall min bröllopsdag här stå,
då skall mitt unga blod härpå rinna
liksom vattnet uti stridande strömmar.

6. Nu ser ni flickor alla, som står mig
för när,
nu ser ni flickor alla, som jag har så kär.
Låt icke falska gossar eder bedraga,
ty då får ni sorg i alla edra dagar.»

B.

Lappfjärd. Sj. Selma Roos, f. 1878. Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

1. Och jungfrun hon gångar sig i
borggården in,
där linda hon sitt barn uti snövita lind.
Hon trodde där var ingen som såg det,
därföre tog hon livet utav det.

2. Men hennes yngsta broder han
såg nog däruppå,
han såg, hur hon gjorde, och hur hon bar
sig åt,
han fängslade henne i band och i bojor.
»Gud nåde mig armaste fånge!«

3. Min moder lät köpa en silverkanna
då
med fyra gullfötter och stolpar om-
kring.
Den fyllde hon med blanka riksdalder
och ville dem till konungen föra.

4. »Nej, aldrig bryr jag mig om er
silverkanna då,
ej heller eder blanka riksdalder.
Er dotter skall sin gärning själv försona.»

5. »I dag så fyller jag mitt adertonde år,
i morgon så skall jag till stupestocken
stå;
där skall mitt unga hjärteblod rinna.
Det har jag för synderna mina.

6. Ack hör ni, unga flickor, som
ståndar mig så när,
som världen känner litet och henne icke
lärt,
låt aldrig falska gossar er bedraga,
då får ni sorg i alla edra dagar.»

C.

Sideby. Sj. Ida Josefina Josefsdotter Lassfolk. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. .: Jungfrun hon gångar sig på
borgargården in, .:
.: där födde hon ett litet späbarne. .:

2. .: Hon svepte det barnet i snövita
linn, .:

3. .: Hon lade det barnet i borgar-
muren in, .:
.: det var en grymmer gärning, som
hon gjorde. .:

4. Det var min yngsta broder, som
stodo mig där när. .:

5. .: »Han fängslar mig i band och i
bojor. .:
.: Gud nåde mig armaste fånge! .:

6. Min moder hon skänkte mig en
silverkanna då
med röda gullfötter och stolpar däruppå,
den fyllte hon med blanka riksdaldrar;
då ville hon åt konungen betala.»

7. Men konungen han svarade min
moder alltså,
att »eder silverkanna den passar jag
ej på,
ej heller edra blanka riksdaldrar,
er dotter skall sin gärning själv betala.»

8. »I dag nu så fyller jag mina adertonde år,
i morgon så skall jag för stupestocken stå,
där skall det unga blodet få rinna
som vattnet i de stridande strömmar.

9. Ack, hör nu unga flickor, som
kringom mig här stå, ,:
låt falska gossar icke er bedraga,
då får ni sorg i alla edra dagar!»

D.

Helsingfors, Sörnäs. Ur fru Bergströms häfte. Uppt. A. P. Svensson.

1. Om aftonen, då jag mitt lilla foster fick,
om morgonen, då jag till brudgummen gick,
jag lindade det i finaste linne
och kastade det uti stridaste ström.

2. Min moder lät stöpa mig en silverkanna ny
med fyra förgyllande fötter uti,
den fyllde hon med blanka riksdaldrar,
själv ville hon till konungen fara.

3. Att lösa mitt unga liv, om hon det kunde få,
mitt lilla unga liv det passar jag ej på,
jag hoppas, att det är tillfreds givet,
sen jag för mina synder lidit.

4. I dag så fyller jag mitt adertonde år,

i morgon så vill de mitt bröllop skall stå,
i morgon skall mitt röda blod rinna
som vattnet i den strida strömmen.

5. Det mesta mig ångrar, så ångrar det mig mest,
min yngsta morbroder han fängslade mig först,
han fängslade mig hårt och han bundo,
o, ve, mig stackars syndare arma.

6. Hören nu alla på, flickor båd stora och små,
låt gossar aldrig eder bedraga,
sen får ni sorg i alla edra dagar.

7. Ty gossars släta ord och deras falska tal
har gjort mången flicka stor smärta;
sen sjunger vi med sorgfullt hjärta.

E.

Strömfors.

1. Om aftonen jungfrunen sitt lilla foster fick,
om morgonen brudgummen till henne då gick.
Det var ju ett stort under att hon torde
allt för den ynkliga handlingen hon gjorde.

2. »Min moder hon köpte sig en silververkanna ny
med fagra förgyllande bokstäver uti.
Hon fyllde den med rödaste dukater;

själv ville hon till kejsaren fara,
blott att mitt unga liv få spara.

3. Mitt unga liv, mitt unga liv, det passar jag ej på,
det är så av Gudi tillgivet,
att jag för mina synder skulle lida.

4. Men ett är det mig ångrar, det ångrar mig allra mest,
min yngsta morbroder han fängslade mig mest,
han fängslade mig och hårt bundo,
Gud nåde mig syndare till armod.

5. I dag så fyller jag mitt adertonde
år,
i morgon ville jag, att mitt bröllop skulle
stå,
i morgon skall mitt röda blod rinna
som vattnet i de stridande strömmar.
6. Ack, hören I mig flickor, både
stora och små,

låten ingen falsker gosse er bedraga.
då har ni sorg i alla edra dagar.

7. Gossars söta munnar och deras
falska tal
har gjort mängen flicka i stor oro och
kval.
Först göra de stor ångest och stor smärta,
sen skratta de med glädjefullt hjärta.»

F.

Malax. Uppt. Eliel Aspelin 1870.

1. När som jag var på mitt fjortonde
år,
stor sorg, stor smärta mig kommer
uppå.
O, sötaste ord och smärta,
bedragen är jag i mitt hjärta.
— för Gud han vet jag är bunden i
vånde,
Gud trösta mig, fattiga fånge —

Gud, låt ingen ungdom få henne så
varm.

4. Min äldsta syster satt brud uti bänk,
alla små svenner de gåvo henne skänk,
men mig uti fängelse hårda.

2. Om aftonen jag mitt foster fick,
om morgonen jag till kyrkan gick,
mina händer de äro så vita,
mina kinder de äro så lika.

5. Min äldsta syster hon följde mig in
med röda gullkronan och rödblomma
kind
med mig uti fängelse hårda;
min fader han sörjer så svåra.
— för Gud han vet jag är bunden i
vånde,
Gud trösta mig, fattiga fånge —

3. Min säng han är bäddad av tjära
och halm.

- OTRYCKTA
TEXTER.
Översikt.
- G. (str. enl. A: 1—3, 5, 6). Korpo, Rosklax. Sj. Levina Andersson, f. 1854. Uppt. G. Dahlström 1923.
- H. (1—3, 5, 6). Korpo, Utö. Ur lotsen Isakssons visbok, dat. 1891. Uppt. G. Dahlström 1924.
- I. (1—3, 5, 6). Föglö, Horsholma. Sj. Amanda Franzén, f. 1870. Uppt. A. Adolfs-son 1929.
- J. (1, 2, 5, 3, 6). Saltvik. Sj. Ida Eriks-son. Anonym uppt. 1910.
- K. (3—5). Replot. Uppt. Vilh. Sjöberg 1897.
- L. (5, 3, 4). Replot, Vallgrund. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.
- M. (5, 6). Nagu, Nötö. Sj. Levina Jo-hansson, f. 1866. Uppt. G. Dahlström 1923.

- N. (str. enl. C: 1¹, 2¹ 3¹ 3 a¹, 4¹ 5, 8, 9, 6, 7¹ 7² 7³ 7⁴). Nykarleby. Uppt. J. E. Wefvar.
- O. (1¹, 2¹ 3¹ 3 a², 4¹ 4¹ 5¹ 6, 7—9). Neder-vetil. Sj. Anna Maria Slotte. Uppt. J. Holgers 1882—1883.
- P. (1, 3² a, 4¹ 5, 8, 6¹, 3, 4, 7¹, 2, 4, 9). Ter-järv. Uppt. John Finnäs 1895.
- Q. (1¹, 2¹, 3¹ 3 a¹ 3², 4¹ 5, 6—9). Kvevlax—Malax—Solv. Uppt. Th. af Reeth 1891.
- R. (1¹, 2¹, 4¹ 5, 8, 6). Petalax. Sj. Maria Lovisa Joh. Eriksdotter Rusk l. Åberg. Uppt. I. Smeds 1881.
- S. (1, 2¹ 3, 4¹ 5¹, 8, 9). Åland? Uppt. Fri-dolf Andersson 1909.
- T. (str. enl. D: 4, 5, 2, 3, 6, 7). Sjundeå.
- U. (4, 1², 4¹ a¹, 2). Finby, Pettu. Sj. Tilda Troberg. Uppt. Tyra Renqvist.

Avvikelser i G—M enligt A.

1¹ åt borggården i. H, I; åt vårdgården i. G—1² Hon lindade sitt barn (ut) i snövitans linn G—I; Hon lindar sitt barn i snövitans linn J—1³ H. trodd, att det var . . . H; H. t. att ingen var som s. d. G—1⁴ Och därför tog . . . G, I, J.

2¹ Men hennes y. b. G—J; han såg det ändå G—I; han såg allt vad hon gjorde J—2³ Han såg hur hon gjorde G—I; Han såg allt vad hon gjorde J; och hur hon bar sig åt G—J—2² H. fängslade henne i . . . G—I; H. lät fängsla henne i . . . J—2⁴ [här] armaste fånge G—J.

3¹ Hennes moder lät köpa en s. n. G; Men hennes mor lät köpa en . . . I; Hennes moder lät gjuta en . . . H; O. m. lät laga en . . . J; Min moder h. k. sig en . . . K; Min moder hon låter stöpa mig i silverkannen in L—3² Med fyra g. J; och s. ikring G, H; och s. omkring I; och stolpe uti J—3³ Hon fyllde den med . . . G—J; riksdalar G, K; riksdaler H—J—3⁴ Själv . . . få tala K, L; Hon vill(e) sin dotters gärning betala G—I; För att sin dotters gärning få betalad J.

4¹ M. k. han svarade min moder allt (el. just) så K, L—4² Din silverkanna nya den . . . K; Är silverkannen eder den . . . L—4³ Ej h. edra b. r. L; Ej h. dina b. r. K—4⁴ Din dotter K; själv betala K, L.

5¹ I morgon så . . . G—I; I morgon jag fyller . . . J—5² I m. så skall jag G—L; till stupestocken gå G, H, L; för stupestocken stå I; inför stupstocken stå J; på stupestocken gå K; vid stupestocken stå M—5³ Där . . . hjärteblod rinna G—J, M; Där . . . blod förrinna K; Där s. min u. blodsdroppar rinna L—5⁴ L. v. i de stridiga s. L; Likt vatten i de strida strömmar rinna K; Det haver jag för synderna mina G—J, M.

6¹ Ack hör ni f. a. G; Ack hör ni unga flickor H—J, M; som än ogifta gå G—J, M—6² Som litet känner världen G—I, M; Som känner världen litet J; och mindre kan förstå G, H, J; dess mindre kan förstå I; och mindre än förstår M—6³ Låt aldrig . . . G, I, J, M; Låt intet . . . H; er b. G—J, M—6⁴ Då har ni . . . G, H, M; Då fån I . . . J; på alla e. d. H, I, M.

Avvikelser i N—S enligt C.

1¹ Skön jungfrun O; på borggården in Q; till in b. S; i bojgården in N, O, R; i bojgården in P—1² Där f. h. ju så Q; ett l. spätt barn N, P—R; spätt barne O.

2¹ Det barnet så lade hon i s. I. N; Det barnet hon svepte i s. I. O; Det barnet det svepte hon i s. I. S; Det svepte hon i s. linne(t) Q, R.

3¹ enl. 2¹ N, O, S; Det barnet det lade hon P, Q; i borgemuren i. Q; i bojgården i. O; i stenmuren i. N, P—3² En sådan gärning . . . Q.

3 a² Hon trodde det (el. där) var ingen som såg det N—P; Det var ju mera under att hon torde Q—3 a² Där-(före) tog hon livet utav det O, P.

4¹ Min lilla yngsta broder Q, S; han s. m. näst Q; han stod m. alltför när S; som s. m. nämst N; som stod m. då när P; [där] när O; s. stod här nära till R; vid upprepn.: som gjorde mig väl O.

5¹ H. fängslade . . . O, R; Jag fängslades i . . . Q; H. fängslat m. med b. o. med b. N; H. haver fängslat m. i b. och bojor P—5² G. nåda dig mig uslaste f. P; uslaste flicka N.

6¹ hon köpte sig O; hon köpte (åt) mig P, Q; en s. ny N—Q; Och modren h. köpte

en s. in R—6² Med fyra g. N, Q; och s. (där) uti N, O; och stolparna därtill Q; Med fyra förgyllda guldstolpar uti R—6³ Hon fullte den . . . N; fyllde O—R—6⁴ Själv ville hon med konungen (få) tala N, P, Q; Då v. h. själv med konungen få tala O; En dotter skall sin gärning själv betala R.

7¹ Men k. han s. och sade: se då O—7² Er silverkanna nya den . . . N, O; Din silverkanna ny den . . . Q; Den s. ny mig ej behagar P—7³ Ej h. dina b. r. N, Q; Ej h. på eder . . . O—7⁴ Din dotter . . . Q; E. d. måste själv sin g. betala P.

8¹ [nu] O—Q, S; I d. har jag fyllt N; I d. så haver jag fyllt R; mitt a. år N, O, Q—S; mitt nittonde år P—8² till stupestocken gå N—P, R; på s. stå S; I m. klockan åtta till s. går Q—8³ Då skall . . . N, P; D. s. mitt u. blod Q, R; [få] förrinna O; få utrinna Q—8⁴ S. vatten P; Likt vatten Q, S; Lik vattnet R; uti s. s. O; stridaste s. P; stridiga s. R; den stridaste ström S.

9¹ Ack hör ni flickor alla Q, P, S; Nu sen I flickor alla O; Si på flickor alla N; s. står nu här omkring Q; s. här omkring mig stå S; hur ynk(e)ligt det är N—P—9² L. icke f. g. eder b. N, O; L. aldrig f. g. er b. S; L. aldrig f. vänner e. b. Q; Att låta f. g. sig b. P—9³ Så har man sorg . . . P.

Avvikelser i T, U enligt D.

1³ Hon svepte det barnet i vitaste linn
U—1⁴ O. sänkte d. neder u. stridande s. U.

1 a¹ Under att hon tordes U—1 a² Allt
för den ynkeliga gärning som hon gjorde U.

2¹ lät köpa T.

3² M. unga vackra liv . . . T—3³ Om det
är så av Herren förordnat T—3⁴ Att jag . . .
skall lida T.

4² vill jag att mitt . . . T, U—4³ Och se-
dan mitt . . . T; Då skall m. unga b. r.

U—4⁴ Likt v. i. de stridande strömmar
T, U.

5¹ Men ett är det, som ångrar mig allra
mest T—5² han f. mig mest T—5⁴ Gud nåde
mig s. a. T.

6¹ Och hör ni fattig flickor ett vad jag
beder er T—6² L. eder aldrig gossar b.
T—6³ S. har ni . . . T.

7¹ För g. falska hjärtan o. d. söta t.
T—7³ Nu s. jag med . . . T.